

SAŽETAK PRESUDE

SIDIROPOULOS I PAPAKOSTAS PROTIV GRČKE OD 25. SIJEČNJA 2018. GODINE ZAHTJEV BR. 33349/10

Kazna izrečena policijskom službeniku za kazneno djelo mučenja bila je nerazmjerno blaga

ČINJENICE

Podnositelji zahtjeva uhićeni su u noći s 13. na 14. kolovoza 2002. godine zbog počinjenja prometnih prekršaja. Obojica su odvedeni u policijsku stanicu u Aspropyrgosu gdje ih je ispitivao policajac C.E. Podnositelji su prigovorili ponašanju policajca navodeći kako je isti tijekom ispitivanja na njima upotrijebio napravu za zadavanje električnih šokova, a ozljede su naknadno potvrdili i liječnici. U srpnju 2003. godine pokrenut je disciplinski postupak, ali s obzirom da u kući policajaca nisu pronađeni sumnjivi predmeti, istraga je zatvorena. Međutim, policajac je nadležnim vlastima dao napravu za zadavanje električnih šokova koju je koristio tijekom ispitivanja podnositelja. Naređeno mu je da plati novčanom kaznu u iznosu od 100 eura zbog korištenja navedene naprave tijekom obavljanja dužnosti, bez prethodnog odobrenja. Nakon toga, protiv policajaca je pokrenut i kazneni postupak kojem su se pridružili podnositelji. U prosincu 2011. Sud u Ateni je utvrdio da je policajac C.E. kriv za mučenje osoba koje su bile pod njegovim nadzorom tijekom obavljanja službene dužnosti. U veljači 2014. godine, Žalbeni kazneni sud u Ateni potvrdio je prvostupanjsku presudu i zamijenio kaznu zatvora u trajanju od pet godina novčanom kaznom od 5 eura po danu zatvora, koja se morala platiti u 36 mjesečnih obroka tijekom tri godine. Žalbeni je sud smatrao da je materijalna sankcija dovoljna da ga odvraća od ponovnog počinjenja kaznenog djela s obzirom na njegovu financijsku situaciju i njegovu osobnost. U međuvremenu je C.E. dobrovoljno napustio policijsku službu, nakon čega je promaknut u čin časničkog namjesnika.

PRIGOVORI

Pozivajući se na članak 3., članak 6. stavak 1. i članak 13 Konvencije, podnositelji su prigovorili sankcijama koje su izrečene počinitelju, dužini kaznenog postupka te nedostatku djelotvornog pravnog lijeka.

OCJENA SUDA

Članak 3.

Sud je u ovom predmetu ispitivao dva provedena postupka (kazneni i disciplinski) koja su mogla imati posljedice za počinitelja, C.E..

Kazneni postupak protiv C.E. dovršen je presudom kojom je isti proglašen krivim za kazneno djelo mučenja uporabom naprave za zadavanje električnih šokova. Međutim, Sud je utvrdio kako neke činjenice nisu uzete u obzir prilikom određivanja kazne, kao na primjer činjenica da je prvi podnositelj u relevantno vrijeme bio maloljetnik. Premda je naglasio kako je navedeni čin policajca bio osobito nemoralan i ponižavajući za podnositelje, Žalbeni je sud utvrdio

olakotne okolnosti i zamijenio kaznu zatvora novčanom kaznom u iznosu od 5 eura po danu zatvora, plativo u 36 mjesečnih rata, iako je maksimalni iznos predviđen domaćim zakonom tada iznosio 100 eura po danu. Pri tome je žalbeni sud uzeo u obzir samo financijsku situaciju policajca i pitanje može li ga navedena kazna spriječiti u ponovnom izvršenju takvih djela u budućnosti. Prema mišljenju Suda, takva kazna ne može odvratiti počinitelja niti druge državne službenike od počinjenja sličnih djela u budućnosti, niti se može smatrati pravednom za žrtve, pogotovo uzimajući u obzir da se radi o kaznenom djelu mučenja. Svrha domaćih zakonskih odredbi o kazni za kazneno djelo mučenja koje su prouzročili državni službenici u obavljanju službene dužnosti, bila je osigurati istinsku zaštitu pojedincima, osobito kada su bili pod nadzorom policije, i uspostaviti učinkovite mjere za kažnjavanje i sprečavanje zlostavljanja od strane državnih službenika. Ukratko, Sud je utvrdio da je ublažavanje kazne policijskom službeniku C.E. bilo očigledno neproporcionalno s obzirom na ozbiljnost njegovog postupanja prema podnositeljima.

U disciplinskom postupku C.E. je kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 100 eura zbog korištenja naprave za zadavanje električnih šokova bez prethodnog odobrenja. C.E. nikad nije snosio posljedice za ova djela kao policajac, s obzirom da je samostalno odlučio napustiti policijsku službu i to nakon što je služio kao policajac još osam godina od nastanka spornog događaja. Na kraju, po svom odlasku C.E. je promaknut u čin časničkog namjesnika, uz sve uključene moralne i materijalne pogodnosti.

Slijedom navedenoga, Sud je utvrdio kako je u kaznenom i disciplinskom postupku provedenom u konkretnom slučaju bilo ozbiljnih nedostataka zbog nedovoljne strogosti i nedostatka preventivnog učinka pri izricanju kazne. Ishod postupaka protiv policajaca nije pružio odgovarajuću zaštitu žrtvama ni obeštećenje zbog povrede prava iz čl. 3. Konvencije, stoga je došlo do povrede postupovnih odredbi navedenog članka.

Članak 6. i članak 13.

Pozivajući se na svoju presudu u predmetu [Michelioudakis protiv Grčke](#), Sud je napomenuo da je postupak trajao osam godina i da podnositelji nisu imali na raspolaganju nikakav djelotvorni pravni lijek kojim bi tražili zaštitu njihovog prava na suđenje u razumnom roku. Stoga je došlo do povrede članka 6. st. 1. i članka 13. Konvencije.

PRAVEDNA NAKNADA

26.000 eura svakom od podnositelja na ime neimovinske štete
2.000 eura na ime troškova i izdataka

Ovaj sažetak izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Sažetak ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te ne obvezuje taj Sud.

© Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava.